

MHOS100006932022

नियमित दिवाणी दावा क्र.३२४/२०२२
(CNR No.MHOS100006932022)

निशाणी क्र.३१ खाली आदेश

१. प्रस्तुतचा अर्ज वादीने दिवाणी प्रक्रिया संहिताचे आदेश २६ नियम ९ अन्वये उपअधिक्षक, तालुका भुमी अभिलेख, वाशी यांची कोर्ट कमीशनर म्हणुन नियुक्ती होण्याकरीता दाखल केला आहे.

२. वादीचे कथन की, वादीने मौजे वाशी, ता. वाशी, जि. उस्मानाबाद येथील शेत जमीन भु.क्र. ७६७ क्षेत्र ०७ हे. ५१ आर, पोट खराब ०० हे. ०३ आर पैकी वादीचे नावे असलेले ०२ हे. ०० आर, आकार ०१ रुपये ३७ पैसे ज्याची चतुःसिमा पुर्वेस- प्रतिवादी क्र. ६ अभिनव यांची भु. क्र. ७६४/अ मधील शेत जमीन, पश्चिमेस- प्रतिवादी क्र. १ व २ यांच्या अनुक्रमे भु. क्र. ७६८ व ७६९ मधील शेत जमीनी, दक्षिणेस- प्रतिवादी क्र. १० मुक्ताबाई यांची सदर भु.क्र. ७६७ मधील जमीन, उत्तरेस- ओढा व त्यापलीकडे प्रतिवादी क्र. ५ दत्तात्रय शहाजी उंदरे यांची शेत जमीन या चतुःसिमेच्या आतील जमीन क्षेत्राचे वादी हे कायेदशीर मालक व कब्जेवहीवाटदार आहेत. सदर मिळकतीविषयी वादींनी अतिक्रमीत क्षेत्र मागणीचा व मनाईचा दावा दाखल केलेला आहे. सदर मिळकतीस यापुढे "दावामिळकत" असे संबोधण्यात येईल.

३. वादीचे पुढे कथन की, वादीने विवाद्य भु.कं. ७६७ मधील विवाद्य

मिळकतीचा तसेच प्रतिवादी क्रं. ७ ते १० यांचे नावे असलेल्या मिळकतीचा प्रत्यक्ष मालकी हक्काने कब्जेवहिवाट दर्शविणारा नकाशा दाव्यासोबतच्या परिशिष्टात दिलेला आहे. तसेच सदर नकाशात प्रतिवादी कं. १ ने वादीचे विवाद्य मिळकतीवर पश्चिम बाजुकडुन केलेले २० आर चे अतिक्रमण लाल रंगाने दर्शविलेले आहे. तसेच विवाद्य भु.कं. ७६७ मधील वादी व प्रतिवादी क्र. ७ ते १० यांचे क्षेत्राशी तथा विवाद्य भुमापन क्रमांकाशी प्रतिवादी कं. १ ते ६ यांचा काही एक हक्क व संबंध नाही आणि असण्याचे देखील काही एक कारण नाही. परंतु प्रतिवादी कं. १ व २ हे कायद्याला न जुमानणारे आहेत, त्यांनी अलीकडील काळात विवाद्य भुमापन कमांकामध्ये अतिक्रमण करून व त्यातील सर्व्हे नंबर बांध-हद्दी नष्ट करून तसेच हद्दीकामी रोवलेले जुने चिरे प्रतिवादी कं. १ व २ यांनी उपटून टाकलेले आहेत व ते वादीचे विवाद्य जमीन क्षेत्रात अतिक्रमण करत आलेले आहेत.

४. वादीचे पुढे कथन की, प्रतिवादी कं. १ व २ यांनी दि. १५ मे २०२२ रोजी त्यांची भु. कं. ७६८ व ७६९ मधील शेत जमीन नांगरत असतांना भु.कं. ७६८, ७६९ व ७६७ मध्ये असणारा दक्षिण-उत्तर बांध व त्याच्या हद्दी खुणा नष्ट करून वादीचे पश्चिम बाजुकडील क्षेत्र ०० हे. २० आर बेकायदेशीरपणे कब्जात घेतले आहे. प्रतिवादी क्रं. १ व २ यांचे सदर कृत्य हे बेकायदेशीर स्वरूपाचे आहे. वादीने प्रतिवादी क्रं. १ व २ यांना प्रतिवादी कं. ३ ते ६ यांचे समक्ष विवाद्य मिळकतीवरील अतिक्रमण काढून घेण्याकामी तसेच पुर्वीच्या हद्दी खुणा कायम करणेकामी अनेक विनंत्या केल्या, परंतु प्रतिवादी क्र. १ व २ हे वादीचे विनंतीस दाद देण्यास तयार नाहीत.

५. वादीचे पुढे कथन की, विवाद्य सर्व्हे नंबर ७६७ मधील संपूर्ण क्षेत्राचा एक

अखंड तुकडा असुन त्याचे प्रत्यक्ष मालकी व कब्जेवहिवाटी प्रमाणे महाराष्ट्र शासनाने महसुल अभियाना अंतर्गत साल सन १९५२-५४ मध्ये फिल्डवर जावुन प्रत्यक्ष पाहणी करुन त्यानुसार फिल्डबुक तयार केलेले आहेत.

६. वादीचे पुढे कथन की, प्रतिवादी क्र. १ व २ यांचेकडे भरपुर मनुष्यबळ असल्या कारणाने त्यांनी अलीकडील काळात वादींच्या शेत जमीनीवर अतिक्रमण करुन वादीचे मालकीचे २० आर क्षेत्र मनगटशाहीच्या जोरावर ताब्यात घेतलेले आहे. तसेच विवाद्य भु.कं. ७६७ व ७६८, ७६९ मधील सर्व्हे नंबर व तुकड्यांच्या हद्दी खुणा नष्ट करुन वादीचे क्षेत्र ताब्यात घेतलेले आहे. प्रतिवादी कं. १ व २ हे वादीचे ०० हे. २० आर विवाद्य क्षेत्र बळजबरीने वहिवाटीत आहेत. बांध हद्दी खुणावरुन देखील वादी व प्रतिवादी यांचेत अनेक मतभेद आहेत. त्यामुळे वादींनी प्रतिवादींना गावातील पंचासमक्ष अनेक वेळेस विवाद्य जमीन भूमापन क्रमांकाची शासकीय मोजणी करुन बांध-हद्दी सुणा पुर्वाभिलेखाप्रमाणे निश्चीत करुन घेणेकामी विनंत्या केलेल्या आहेत. परंतु प्रतिवादी हे वादीचे विनंतीस दाद देत नाहीत. त्यानंतर वादीने दि. ०५-०६-२०२२ रोजी मा. उपअधिक्षक भुमी अभिलेख वाशी यांचेकडे वादींची विवाद्य मिळकत मोजणीची विनंती केली असता त्यांनी वादींना सांगितले की, विवाद्य भु.कं. ७६७ मधील क्षेत्र मोजणी करुन त्यातील तुमचे क्षेत्र काढुन देण्यास आम्हाला मा. दिवाणी न्यायालयाचे आदेश लागतील अन्यथा सर्व्हे नंबर ७६७ मधील पुर्ण जमीन मोजणी करण्यास त्यातील संपूर्ण जमीन खातेदारांची तसेच लगतचे भुधारकांची लेखी संमती आणा असे सांगितले. त्यामुळे वादीने प्रतिवादींना विवाद्य भु.कं. ७६७ मोजुन त्याच्या मुळ अभिलेखाप्रमाणे हद्दी खुणा निश्चीत करणेकामी संमती मागीतली

असता त्यास प्रतिवादी क्र. ३ ते १० यांनी संमती देण्यास समर्थता दर्शवली, परंतु प्रतिवादी क्र. १ व २ यांनी त्यास स्पष्टपणे नकार दिलेला आहे.

७. वादीचे पुढील कथन की, वादी, प्रतिवादी यांचेतील वाद हा विवाद्य भूमापन क्रमांकातील हद्दी- खुणा नष्ट झाल्याने कब्जेवहिवाटीवरून आहे. प्रतिवादी क्र. १ व २ हे वादींवर अन्याय करून वादीचे क्षेत्र वहित करत आहेत. वादीचे ताब्यात त्यांचे मालकीपेक्षा ०० हे. २० आर कमी क्षेत्र तर प्रतिवादी क्र. १ व २ यांचे ताब्यात त्यांचे मालकीपेक्षा ०० हे. २० आर क्षेत्र अतिरिक्त भरत आहे. जे प्रतिवादी क्र. १ व २ यांनी अनाधिकाराने कब्जात घेतले आहे. प्रतिवादी क्र. १ व २ यांचे ताब्यात त्यांचे मुळ मालकीपेक्षा अतिरिक्त २० आर क्षेत्र आहे. त्यामुळे ते विवाद्य जमीन क्षेत्राची मोजणी करण्यास तथा हद्दी खुणा निश्चीत करण्यास नकार देत आहेत. त्यामुळे प्रस्तुत प्रकरणात मा. उपअधिक्षक भूमी अभिलेख , वाशी यांना न्यायालयीन आयुक्त म्हणून नेमणुक करून त्यांचेकडून विवाद्य भूमापन क्रमांकाच्या मुळ अभिलेखाप्रमाणे हद्दी खुणा निश्चीत करून देण्याची वादीने विनंती केली आहे.

८. प्रतिवादी क्र. १ ते ३, ५ आणि ६ यांना संधी देवुनही त्यांनी मुदतीत त्यांचे म्हणणे दाखल केले नाही. त्यामुळे प्रतिवादी यांच्याविरुद्ध विनाम्हणणे आदेश पारीत करण्यात आला. प्रतिवादी क्र. ४, ७ आणि ८ यांनी वादीच्या अर्जावर त्यांचे म्हणणे दाखल करून त्यांच्यादेखील जमीन क्षेत्राची मोजणी व्हावी अशी विनंती केली आहे.

९. प्रस्तुतचा दावा हा अतिक्रमीत क्षेत्राच्या मागणीकरीता व निरंतर मनाई

मिळण्याकरीता वादीने दाखल केला आहे. वादीचे कथन आहे की, प्रतिवादी क्र. १ यांनी पश्चिम बाजुकडुन वादीच्या दावामिळकतीवर अतिक्रमण केले आहे. त्यामुळे केवळ तोंडी पुरावा देवुन दावामिळकतीमध्ये प्रतिवादींनी अतिक्रमण केले आहे किंवा कसे हे शाबीत करता येत नाही. म्हणुन माझ्या मते दावामिळकतीची मोजणी करुन दावामिळकतीच्या हद्दीखुणा तज्ञ मोजणीदारामार्फत निश्चित न केल्यास वादीच्या दावामिळकतीवर अतिक्रमण आहे किंवा नाही हे शाबीत होणार नाही. परिणामी, वादी व प्रतिवादींमध्ये मिळकतीच्या हद्दीवरुन असलेला वाद संपुष्टात येणार नाही. म्हणुन दावामिळकतीची उपअधिक्षक, भुमी अभिलेख, वाशी यांच्यामार्फत मोजणी होणे आवश्यक आहे. सदर मोजणीमुळे प्रतिवादींचे कोणतेही नुकसान होणार नाही. याउलट, वादी व प्रतिवादी यांच्या मिळकतीची प्रत्यक्ष स्थिती हद्दीखुणा, अतिक्रमण या बाबतची खरी वस्तुस्थिती न्यायालयासमोर येणार आहे. त्यामुळे दाव्याचा गुणदोषावर निर्णय करणे सोईचे होणार आहे. म्हणुन दावामिळकतीची मोजणी करुन या प्रकरणात वस्तुस्थितीदर्शक अहवाल मागविणे हे अंतीम न्यायाच्या दृष्टीने योग्य ठरणार आहे. सबब खालीलप्रमाणे आदेश पारीत करण्यात येतो-

आदेश

- १) अर्ज निशाणी क्रमांक ३१ मंजूर करण्यात येत आहे.
- २) उपअधिक्षक, भुमी अभिलेख, वाशी यांची या प्रकरणात कोर्ट कमिशनर म्हणुन नियुक्ती करण्यात येते.
- ३) कोर्ट कमिशनर यांनी मौजे वाशी, ता. वाशी, जि. उस्मानाबाद येथील शेत जमीन भु.क्र. ७६७ च्या संपुर्ण जमीन क्षेत्राची मोजणी करुन दावामिळकतीवर प्रतिवादींनी कोणत्या बाजुंनी किती अतिक्रमण केले आहे किंवा कसे याबाबत

वस्तुस्थितीदर्शक अहवाल वादमिळकतीच्या हद्दीखुणा कायम करुन नकाशासह कोर्टामध्ये आदेश तारेखपासुन दोन महिन्यात सादर करावा.

- ४) कोर्ट कमिशनर यांनी वादी, प्रतिवादी व दावामिळकतीच्या लगतच्या मिळकतधारकांना मोजणीपुर्वी लेखी पुर्व सुचना दयावी.
- ५) कोर्ट कमिशनर यांनी आवश्यकता वाटल्यास अर्जांमधील वर्णन केलेल्या दावामिळकतीची अथवा आवश्यकतेनुसार संपुर्ण गटाची/ सर्वे नंबरची मोजणी करुन वादीचे क्षेत्र कायम करावे.
- ६) वादी, प्रतिवादी क्र. ४, ७ आणि ८ यांनी कोर्ट कमीशन मोजणी शुल्क परस्पर उपअधिक्षक, भुमी अभिलेख कार्यालय,वाशी यांचेकडे भरणा करावी.
- ७) आदेशीका शुल्क भरल्यानंतर कमीशन रिट पाठवावे.

(जे. एस. गायकवाड)

दिनांक – २०/०३/२०२३

दिवाणी न्यायाधीश कनिष्ठ स्तर,
वाशी.

CERTIFICATE

I affirm that, the contents of this P.D.F. file Judgment/order are same, word to word, as per the original Judgment/order.

Name of Stenographer	---	A.A. Joshi, Stenographer (Grade-III)
Court	---	Civil Court,Jr. Division, Washi, Tq.Washi, Dist.Osmanabad
Date	---	20-03-2023
Order signed by the presiding officer on	---	20-03-2023
Order uploaded on	---	20-03-2023

